

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/29/2015
Identifikačné číslo spisu:	8013200745
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8013200745.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu T. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y, zastúpeného JUDr. Petrom Ličákom, advokátom so sídlom Kapušany, Záhradná 19/468, proti žalovanej Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, 813 65 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 29604-5/2013-BA zo dňa 19. júla 2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/70/2013-40 zo dňa 11. septembra 2014, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/70/2013-40 zo dňa 11. septembra 2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 3S/70/2013-68 zo dňa 5. februára 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě l š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej č. 29604-5/2013-BA zo dňa 19. júla 2012. Žalovaná týmto rozhodnutím rozhodujúc o odvolaní proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov zo dňa 03.04.2013 č. 9947-5/2013-PO odvolanie zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Išlo o rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým nepriznal žalobcovi nárok na úrazový príplatok v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 18.03.1996 z dôvodu nesplnenia podmienok uvedených v § 85 zákona č. 461/2003 Z. z.

Pri rozhodovaní vychádzal krajský súd z obsahu pripojených administratívnych spisov, z ktorých zistil, že žalobca utrpel dňa 18.03.1996 pracovný úraz a ku dňu doručenia žiadosti o úrazový príplatok (18.12.2012) bol zamestnancom. V oznámení o úraze zo dňa 10.12.1996 v časti „diagnóza vlastného zranenia“ je uvedené, že v dôsledku pracovného úrazu ide u žalobcu... „o poúrazovú herniáciu diskov L4-L5, L5-S1 vpravo, podvrtnutie bedrovej chrbtice.“ Z dokladu o dočasnej pracovnej neschopnosti vyhotoveného ošetrojúcou lekárkou vyplýva, že dôvodom dočasnej práceneschopnosti bola diagnóza M54 dolzalgia (bolesť chrbtice). Podľa vyjadrenia posudkovej lekárky zo dňa 12.03.2013 dočasná pracovná neschopnosť žalobcu od 28.2.2012 pre vertebrogénne ťažkosti - „nie je jednoznačne v

súvislosti s pracovným úrazom zo dna 18.03.1996...“. Podľa zdravotnej dokumentácie mal žalobca vertebrogénne ťažkosti aj v roku 1984, 1987 a v roku 1999, t. j. pred, počas a po pracovnom úraze. Po pracovnom úraze sa stav žalobcu stabilizoval, naďalej pracoval v rovnakom pracovnom zaradení. V roku 2000 bol operovaný pre zhoršenie zdravotného stavu, následne došlo k zhoršeniu anatomických pomerov na medzistavcových platničkách aj vo vyšších úsekoch drierkovej chrbtice, k posunom platničky aj v predmetných úsekoch do opačnej strany prípadne do oboch strán s premenlivým klinickým neurologickým obrazom a k degeneratívnym zmenám a bolestivosti v krčnom úseku chrbtice aj iných častí tela (pravý ramenný kĺb). Ani odborná lekárka z oddelenia pracovného lekárstva, ani odborný lekár pre traumatológiu sa nevedeli vyjadriť s určitou presnosťou, či táto DPN je v súvislosti s pracovným úrazom. Posudková lekárka preto neodporučila uznať posudzovaného od 28.02.2012 za dočasne práceneschopného v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 18.03.1996 a neodporučila mu priznať úrazový príplatok.

Keďže nebola jednoznačne preukázaná priama príčinná súvislosť medzi pracovným úrazom žalobcu a jeho dočasnou práceneschopnosťou od 28.02.2012, súd považoval preskúmané rozhodnutie za zákonné s tým, že zhoršenie zdravotného stavu žalobcu aj v dôsledku pracovného úrazu z roku 1996 nie je dôkazom o tom, že medzi pracovným úrazom a dočasnou práceneschopnosťou žalobcu je priama príčinná súvislosť.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaná nemá zo zákona právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal záver súdu, že nebola jednoznačne preukázaná priama príčinná súvislosť medzi pracovným úrazom žalobcu a jeho dočasnou práceneschopnosťou od 28.02.2012. Nebolo sporné, že pri pracovnom úraze u neho došlo k poškodeniu diskov L4-L5, L5-S1 vpravo, podvrtnutie bedrovej chrbtice; jeho diagnóza pri DPN z 28.02.2012 M54 - dolzalgia (bolesť chrbtice) je všeobecná, t. j. neuvádza konkrétne, o ktorý úsek chrbtice sa jedná a nekonkretizoval to ani žalovaný, ani súd. Žalobca má za to, že bez tohto určenia nie je možné určiť, či diagnóza, ktorá bola dôvodom PN z 28.02.2012, je alebo nie je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom. Žalovaný ani súd sa touto otázkou nezaoberali, ale riešili celkový zdravotný stav žalobcu, pričom dospeli k logickému záveru, že jeho celkový zdravotný stav nie je v priamej príčinnej súvislosti s pracovným úrazom (ani nemôže byť). Rozhodnutie súdu preto vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, resp. súd vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotil, preto je aj jeho rozhodnutie nesprávne.

Dôvodom pracovnej neschopnosti žalobcu od 28.02.2012 bola bolesť diskov L4-L5 a L5-S1, pričom tak žalovaný, ako aj súd vo svojich rozhodnutiach uvádzajú, že hernia diskov L4-L5 a L5-S1 je v súvislosti s pracovným úrazom. Nesúhlasí s názorom súdu, že protrúzia disku L3-4 nemá súvislosť s pracovným úrazom; vážne zdravotné problémy žalobcu začali až pracovným úrazom, bez ktorého by následne nemal problémy s krčnou chrbticou, resp. ramenom. Samozrejme, že k ich vzniku prispeli aj iné príčiny, ale primárnou a priamou a hlavnou príčinou je pracovný úraz. Súd, resp. žalovaný mal v konaní skúmať, čo je hlavnou príčinou ochorenia, ktoré je dôvodom PN a nie skúmať, či sa na ochorenie, ktoré bolo dôvodom PN nepodieľajú aj iné príčiny. Neexistuje ochorenie, ktoré by malo iba jednu príčinu, každé ochorenie má však hlavnú príčinu a rozhodujúcou príčinou protrúzie disku L3-4 (krčná chrbtica), resp. problémov s ramenom žalobcu je predmetný pracovný úraz.

Súd a žalovaný dokazovanie zamerali na zodpovedanie otázky, či jedinou príčinou PN bol pracovný úraz. Celkom logicky a správne zistili, že PN žalobcu má okrem hlavnej príčiny, ktorou je pracovný úraz, aj iné, hoci podružné príčiny a tak prišli k záveru, že medzi PN a pracovným úrazom nie je priama príčinná súvislosť. Tento záver považuje za nesprávny, pretože podľa jeho názoru pre rozhodnutie je podstatné, čo je hlavnou príčinou PN a či tou hlavnou príčinou (nie jedinou) je pracovný úraz. Namietal konštatovanie súdu, že „podľa zdravotnej dokumentácie mal žalobca vertebrogénne ťažkosti aj v roku 1984, 1987 a v roku 1999, t. j. pred, počas a po pracovnom úraze“, pri ktorom účelovo vynechal dôvod problémov - prechladnutie. Vážne problémy s chrbticou nastali u žalobcu až po pracovnom úraze,

dovtedy išlo o bežné problémy s prechladnutými krížami. Ak by mal žalobca vážne problémy s chrbticou už pred 18.03.1996, nebol by žalovaný kvalifikoval túto udalosť ako pracovný úraz, kedy ide o jednorazovú udalosť, ktorá spôsobí relevantné zhoršenie zdravotného stavu poškodeného, a nie postupné zhoršovanie zlého zdravotného stavu. Namietal tiež úvahy súdu v rovine teoretickej, pretože súd má rozhodovať na základe faktov a dôkazov. Aby bolo rozhodnutie súdu hodnoverné, musí v ňom byť jasne pomenovaná a preukázaná hlavná príčina, ktorá spôsobila ochorenie, pre ktoré je žalobca PN (§ 85). Ak to je pracovný úraz, súd žalobe vyhovie, ak nie, žalobu zamietne. Rovnako úvahu súdu, že nemožno vylúčiť ani účel z využitia dávok sociálneho a úrazového poistenia, považuje žalobca za nepodloženú a navyše urážlivú špekuláciu. Vytýkal tiež súdu, že sa nezaoberal lekárskou správou MUDr. W. Z. zo dňa 24.01.2013, v ktorej je uvedené, že na súčasnej zmene zdravotného stavu sa podieľajú aj ťažkosti, ktoré súvisia s úrazom chrbtice z roku 1996.

Napokon namietal, že samotné odôvodnenie rozsudku je nezrozumiteľné a nejasné, súd prakticky opísal odôvodnenie žalovaného a použil ho na obhajobu rozhodnutia žalovaného. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd buď rozhodnutie zmenil tak, že žalobe vyhovie alebo aby ho v celom rozsahu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia za celé konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súhlasí s právnym názorom krajského súdu, ako je uvedený v odôvodnení jeho rozhodnutia. Odvolanie žalobcu považuje za neopodstatnené; v danom prípade u žalobcu sa nejednalo o typický pracovný úraz, išlo o vypnutie síl. Zo zdravotnej dokumentácie žalobcu je zrejmé, že sa ešte pred vznikom pracovného úrazu liečil na bolesti chrbtice. Po pracovnom úraze bol žalobca dňa 20. marca 1996 prijatý na Neurologické oddelenie v Prešove, kde bol liečený až do 19. apríla 1996, pričom došlo ku klinickému zlepšeniu, bez porúch sfinkterov, bez porúch citlivostí, reflexy na DK boli výbavné - nebola preto potrebná neurochirurgická intervencia. Žalobca nezmenil spôsob práce, naďalej pracoval v chladnom prostredí a pri ležaní pod motorovými vozidlami u neho neustále dochádzalo k nachladnutiu a preťaženiu jeho chrbtice. Žalovaná zotráva na vyjadrení k žalobe a navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 11.09.2014.

Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozhodnutie bolo verejne vyhlásené dňa 30.03.2016.

Podľa § 85 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu alebo nárok na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia.

Ako vyplýva z obsahu spisov, navrhovateľ utrpel bola dňa 18.03.1996 pracovný úraz - podľa oznámenia o úraze išlo o mediálnu herniaciu diskov L4- a L5-S1 vpravo s tlakom na pr. miešny koreň s predpokladaným časom liečenia 6 až 10 mesiacov. Dňa 28.02.2012 bol navrhovateľ uznaný za dočasne

práceschopného, pričom požiadal o priznanie úrazového príplatku v zmysle cit. § 85 zákona č. 461/2003 Z. z. Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov rozhodnutím z 03.04.2013 žalobcovi nepriznala nárok na úrazový príplatok počas DPN odo dňa 28. februára 2012 z titulu pracovného úrazu zo dňa 18. marca 1996 a žalovaná jeho odvolanie zamietla a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila. V konaní bolo sporné, či medzi dočasnou pracovnou neschopnosťou žalobcu od 28.02.2012 a pracovným úrazom, ktorý utrpel dňa 18.03.1996 bola priama súvislosť, ako to predpokladá ustanovenie § 85 zákona.

Žalovaná pri svojom zamietajúcom rozhodnutí vychádzala zo stanoviska posudkového lekára pobočky zo dňa 12.03.2013, v ktorom uviedol, že DPN žalobcu od 28.02.2013 „pre vertebrogénne ťažkosti nie je jednoznačne v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 18.03.1996“. Posudkový lekár zotrval na svojom stanovisku aj po podaní opravného prostriedku, preto bola vec postúpená na posúdenie posudkovému lekárovi ústredia, ktorý vo svojom vyjadrení o. i. uviedol, že u žalobcu došlo aj k degeneratívnym zmenám a bolestivosti v krčnom úseku chrbtice a napokon aj v iných častiach tela, napr. pravého ramenného kĺbu s poškodením šliach a šľachových úponov a svalov ramena, „čo bolo dôvodom DPN poškodeného“. Ani odborná lekárka z oddelenia pracovného lekárstva a ani odborný lekár pre traumatológiu sa nevedeli s určitosťou vyjadriť, či táto DPN je v súvislosti s pracovným úrazom poškodeného. Podľa dokladu o DPN, ktorý vyhotovila ošetrujúca lekárka žalobcu MUDr. L. C., dôvodom DPN bola diagnóza M54 - dolzalgia (bolesť chrbtice), podľa žalovanej „všeobecné ochorenie, ktoré nie je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom poškodeného, ktorý utrpel dňa 18. marca 1996“.

Odvolací súd vyhodnotil ako dôvodnú námietku žalobcu, že preskúmané rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, lebo v konaní bolo potrebné skúmať príčinnú súvislosť medzi konkrétnym ochorením, ktoré bolo hlavným dôvodom DPN a pracovným úrazom, a nie riešiť celkový zdravotný stav žalobcu a genézu všetkých jeho zdravotných problémov. Žalobca v celom konaní tvrdil, že hlavnou príčinou jeho DPN bola bolesť diskov L4-L5 a L5-S1, preto treba predovšetkým overiť pravdivosť tohto tvrdenia.

Nie je možné posúdiť zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovanej bez toho, aby ošetrujúca lekárka upresnila dôvod DPN a konkretizovala, ktorej časti chrbtice sa dolzalgia týkala. Až následne bude môcť posudkový lekár žalovanej posúdiť súvislosť s pracovným úrazom žalobcu, pričom sa bude musieť vysporiadať aj s dôkazmi, ktoré na preukázanie svojho tvrdenia predložil žalobca (napr. aj lekárskou správou MUDr. W. Z. zo dňa 24.01.2013, v ktorej je uvedené, že na súčasnej zmene zdravotného stavu sa podieľajú aj ťažkosti, ktoré súvisia s úrazom chrbtice z roku 1996).

Odvolací súd a súdy vôbec nemajú dostatok odborných vedomostí na posúdenie otázok medicínskeho charakteru, a preto bolo povinnosťou odvolacieho súdu zrušiť napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O. s. p.) s tým, aby zabezpečil doplnenie dokazovania naznačeným smerom. Až po vykonanom doplňujúcom dokazovaní bude možné o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia znovu rozhodnúť.

Súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.